

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátu složeném z předsedy JUDr. Karla Šimky a soudkyň JUDr. Miluše Doškové a Mgr. Evy Šonkové v právní věci žalobkyně: **Pecka, spol. s r.o. v likvidaci**, se sídlem Korunní 810/104, Praha 10, zastoupené JUDr. Petrem Neubauerem, advokátem se sídlem Na Sadech 4/3, České Budějovice, proti žalovanému: **Ministerstvo životního prostředí**, se sídlem Vršovická 65, Praha 10, o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 20. 10. 2010, č. j. 47/500/10, 2634/ENV/10, v řízení o kasační stížnosti žalobce proti rozsudku Městského soudu v Praze ze dne 3. 2. 2015, č. j. 5 A 274/2010 - 42,

t a k t o :

- I. Rozsudek Městského soudu v Praze ze dne 3. 2. 2015, č. j. 5 A 274/2010 - 42, a rozhodnutí Ministerstva životního prostředí ze dne 20. 10. 2010, č. j. 47/500/10, 2634/ENV/10, **se zrušují** a věc **se vrací** žalovanému k dalšímu řízení.
- II. Žalovaný **je povinen** nahradit žalobkyni k rukám advokáta JUDr. Petra Neubauera náklady řízení o žalobě ve výši 7808 Kč do 30 dnů od právní moci tohoto rozsudku.
- III. Žalovaný **je povinen** nahradit žalobkyni k rukám advokáta JUDr. Petra Neubauera náklady řízení o kasační stížnosti ve výši 9114 Kč do 30 dnů od právní moci tohoto rozsudku.

O d ů v o d n ě n í :

I. Rozhodnutí městského soudu

[1] Rozsudkem ze dne 3. 2. 2015, č. j. 5 A 274/2010 - 42, zamítl Městský soud v Praze (dále jen „městský soud“) žalobu žalobkyně proti rozhodnutí žalovaného ze dne 20. 10. 2010, č. j. 47/500/10, 2634/ENV/10, jímž bylo zamítnuto odvolání žalobkyně a potvrzeno rozhodnutí České inspekce životního prostředí, Oblastního inspektorátu Praha, oddělení ochrany lesa (dále jen „ČIŽP“), ze dne 16. 3. 2007, č. j. 41/OOL/062218.13/07/PJO. Tímto rozhodnutím byla žalobkyni ve výroku I. uložena pokuta ve výši 600.000 Kč podle ustanovení § 4 písm. c)

zákona č. 282/1991 Sb., o České inspekci životního prostředí a její působnosti v ochraně lesa, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon č. 282/1991 Sb.“). Žalobkyně ke konci roku 2005 a v prvním pololetí roku 2006 provedla na svém majetku neodůvodněné celoplošné proředění lesních porostů pod zákonnou hranici 0,7 plného zakmenění v porostech mladších než 80 let na lesních pozemcích p. č. 70, 71, 104/1 a PK 73/1 v k. ú. Neustupov a p. č. 6 v k. ú. Hory u Votic, a vlastním zaviněním tak vytvořila podmínky pro působení škodlivých biotických a abiotických činitelů. Tím žalobkyně porušila § 11 odst. 1, 2, § 31 odst. 4 a § 32 odst. 5 zákona č. 289/1995 Sb., o lesích a o změně a doplnění některých zákonů (dále jen „lesní zákon“). Ve výroku II. byla žalobkyni uložena pokuta ve výši 30.000 Kč podle ustanovení § 4 písm. a) zákona č. 282/1991 Sb. Žalobkyně v zimním období 2005/2006 provedla nepovolené terénní úpravy a odtěžení porostu mladšího než 80 let (čímž vytvořila točnu pro harvestor) na pozemku p. č. 71 v k. ú. Neustupov. Tímto žalobkyně porušila § 11 odst. 1, 4 a § 13 odst. 1 lesního zákona. Dále bylo žalobkyni uloženo nahradit náklady řízení ve výši 2500 Kč.

[2] Městský soud nepřisvědčil žádnému z žalobních bodů a žalobu zamítl jako nedůvodnou podle ustanovení § 78 odst. 7 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s. ř. s.“). K námitce žalobkyně směřující proti pokutě ve výši 30.000 Kč městský soud konstatoval, že pokuta byla uložena za porušení obecných povinností uvedených v § 11 odst. 1, 4 a § 13 odst. 1 lesního zákona, které nelze porušovat ani při hospodaření v lese.

[3] Městský soud se dále zabýval výpočtem zakmenění porostů ve vlastnictví žalobkyně. Za neopodstatněnou považoval městský soud námitku, že správní orgány nesprávně používaly pojmy „porost“ a „lesní porost“. Podle městského soudu lesní zákon sice pojmy definuje, dále je však volně zaměňuje. Pojem „porost“ v ustanovení § 31 odst. 4 lesního zákona nelze vykládat jako základní jednotku porostového rozdělení lesa. Ohledně námitky žalobkyně, že se zakmenění mělo zkoumat v celém porostu, městský soud uvedl, že je logické, že znalec zkoumal zakmenění pouze v oblastech, kde probíhaly těžební zásahy. Správnost měření soud podpořil mimo jiné tím, že se jednalo o oblasti o velikosti několika hektarů, a ne o zanedbatelnou část lesa. V neposlední řadě městský soud uvedl, že tvrzení, že k porušení lesního zákona nedošlo, neboť průměrné zakmenění celé porostní skupiny dosahuje hodnot určených zákonem, je v rozporu se základním smyslem a účelem lesního zákona, jímž je péče o les a obnova lesa jako nenahraditelné složky životního prostředí a národního bohatství.

[4] K námitce žalobkyně o nutnosti uplatnění 10% odchylky měření soud poukázal na existenci dvou posudků. Odborného posudku Ústavu pro hospodářskou úpravu lesů, který uvedl toleranci odchylky +/-10%, a znaleckého posudku Ing. Jiřího Hoffmana, který použil metodu s odchylkou +/-5%. Rozdíl v odchylkách přesnosti měření je podle městského soudu dán jinou metodou měření. Městský soud zdůraznil, že snížení zakmenění pod zákonem stanovenou mez je prokazatelné i v případě, že se k naměřeným hodnotám připočítá odchylka 5% ve prospěch žalobkyně, neboť ze znaleckého posudku vyplývá, že naměřený výsledek zakmenění je nadhodnocen zhruba o 2,4 %. Městský soud odmítl námitku podloženou odbornou publikací, že znalcem použitá metoda dosahuje přesnosti s odchylkou +/-10%. Podle městského soudu žalobkyně neodůvodnila, proč by jediná zmínka v třicet let staré publikaci měla zpochybnit řádně odůvodněné závěry znalce ve znaleckém posudku.

[5] Městský soud odmítl, že by se žalobkyně jako vlastníka lesa mohla zbavit odpovědnosti za správní delikt ohrožení a poškození životního prostředí v lesích tím, že činnost fakticky neprovedla. Městský soud uvedl, že předpokladem vzniku deliktní odpovědnosti žalobkyně byl její vědomý souhlas k rozsáhlé těžbě.

pokračování

[6] Městský soud dále konstatoval, že to, že žalobkyně vytvořila podmínky pro působení škodlivých biotických a abiotických činitelů, je zřejmé mimo jiné z fotodokumentace ČÍŽP. Z fotodokumentace vyplývá, že škody na sousedních pozemcích, na kterých neproběhla tak rozsáhlá a intenzivní těžba, byly po orkánu v lednu 2007, na rozdíl od škod na pozemcích žalobkyně, minimální. Městský soud odmítl tvrzení žalobkyně o nepřesnosti srovnání poškozeného porostu se sousedním porostem, neboť šlo o tvrzení velmi obecné, neodůvodněné a nepodložené.

[7] Ohledně námitky týkající se zavinění městský soud odmítl tvrzení žalobkyně, že nestanoví-li zákon výslovně jinak, musí jít o zavinění úmyslné. Podle městského soudu je pojem zavinění široký a obecný a zahrnuje jak zavinění úmyslné, tak zavinění nedbalostní. V daném případě šlo o zavinění úmyslné, neboť žalobkyně porušila povinnosti vyplývající z ustanovení § 31 odst. 4 lesního zákona, podle něhož je zakázáno snižovat úmyslnou těžbou zakmenění porostu pod sedm desetin plného zakmenění.

[8] Městský soud nepřistoupil k moderaci pokuty podle § 78 odst. 2 s. ř. s. Vzhledem k vysoké závažnosti protiprávního jednání a jeho následkům na straně jedné a ke snaze žalobkyně se správními orgány komunikovat a situaci řešit na straně druhé městský soud uzavřel, že pokuta nebyla zjevně nepřiměřená. Městský soud neshledal pokutu likvidační s ohledem na výši zisku, který žalobkyni zpeněžení natěženého dříví přineslo.

[9] Závěrem městský soud odmítl námitku žalobkyně, že ČÍŽP ani žalovaný nejsou příslušní rozhodovat o porušení lesního zákona. Pravomoc ČÍŽP k ochraně lesa je dána přímo zákonem v případech, kdy došlo k naplnění skutkové podstaty podle zákona č. 282/1991 Sb.

II. Kasační stížnost žalobkyně a vyjádření účastníků řízení

[10] Žalobkyně (dále jen „stěžovatelka“) v kasační stížnosti podané v zákonné lhůtě podřadila své námitky pod zákonné kasační důvody upravené v ustanoveních § 103 odst. 1, písm. a), b) a d) s. ř. s. Stěžovatelka brojí proti závěru městského soudu, že jí byla pokuta ve výši 30.000 Kč podle ustanovení § 4 písm. a) zákona č. 282/1991 Sb. udělena za porušení povinností uvedených v ustanoveních § 11 odst. 1 a odst. 4 a § 13 lesního zákona. Stěžovatelka trvá na tom, že ji správní orgán sankcionoval za nepovolené terénní úpravy (točna pro harvestor) podle § 20 odst. 1 písm. b) lesního zákona. Podle § 20 odst. 3 lesního zákona se tento zákaz nevztahuje na činnosti, které jsou prováděny při hospodaření v lese. Vybudování plochy pro otáčení lesní techniky přitom využitím plochy pro hospodaření v lese je. Dále stěžovatelka upozorňuje na to, že nevyplývá z důkazů provedených ve správním řízení, že terénní úpravy prováděla stěžovatelka.

[11] Stěžovatelka dále napadá závěr městského soudu, že svým souhlasem k těžbě dřeva nese odpovědnost za snížení zakmenění porostu pod sedm desetin plného zakmenění, neboť těžební společnost, s níž smlouvu uzavřela, vytěžila i stromy, které nebyly odborným lesním hospodářem označeny. Stěžovatelka dala těžební práce zastavit ihned poté, co se o jednání těžební společnosti dozvěděla. Z provedeného dokazování podle stěžovatelky nijak nevyplývá, že by zamýšlela ohrozit či poškodit životní prostředí nadměrnou těžbou. Nadlimitní těžba probíhala bez souhlasu stěžovatelky. Rozsudek městského soudu je podle stěžovatelky nepřezkoumatelný, neboť se městský soud nevypořádal se všemi důkazy. Dále stěžovatelka poukazuje na znění ustanovení § 4 zákona č. 282/1991 Sb., které umožňuje uložit pokutu osobám, které svou činností ohrozí nebo poškodí životní prostředí v lesích.

[12] Stěžovatelka namítá, že je sankcionována za proředění porostů pod zákonnou mez 0,7 plného zakmenění za situace, kdy tuto skutečnost nebyl schopen zjistit ani Ústav pro hospodářskou úpravu lesů. Dále poukazuje na rozdíl mezi pojmy „porost“ a „lesní porost“ a tvrdí, že závěr městského soudu o splynutí těchto dvou pojmů v lesním zákoně není správný. Stěžovatelka uvádí, že „lesním porostem“ jsou podle § 2 písm. c) lesního zákona stromy a keře lesních dřevin, které v daných podmínkách plní funkce lesa, zatímco „porost“ je podle § 2 písm. s) lesního zákona základní jednotkou prostorového rozdělení lesa identifikovatelnou v terénu a zobrazenou na lesnické mapě. Pojem porost je chápán jako část lesa s určitou výměrou. Stěžovatelka uvádí, že z ustanovení § 4 odst. 2 vyhlášky č. 84/1996 Sb. plyne, že každý porost musí mít alespoň jednu porostní skupinu a každá porostní skupina alespoň jednu etáž. Podle stěžovatelky měly správní orgány počítat zakmenění z celého porostu, a ne pouze z porostní skupiny nebo etáže. Všechny plochy se zakmeněním pod zákonnou mez uvedené v rozhodnutích správních orgánů jsou pouze porostními skupinami.

[13] Stěžovatelka dále uvádí, že se městský soud nevypořádal s její námitkou, že je sankcionována i v případě porostů, kde k proředění pod zákonnou mez nedošlo. Soudní znalec zjistil zakmenění v rozmezí od 6,37 do 6,75, což činí při započítání 5% odchylky od 6,6885 do 7,0875.

[14] Závěrem stěžovatelka uvádí, že se městský soud nevypořádal s její žádostí o provedení dalšího znaleckého posudku ze dne 29. 4. 2011 a s jejími tvrzeními, že k poškození lesních porostů dochází v pruzích a že srovnávání pruhu lesního porostu s pruhem sousedního lesního porostu je zavádějící.

[15] Žalovaný se ve svém vyjádření vymezuje vůči třem hlavním námitkám uvedeným stěžovatelkou v kasační stížnosti. K první námitce stěžovatelky týkající se nepovolených terénních úprav žalovaný uvádí, že hospodařením v lese se podle § 2 písm. d) lesního zákona rozumí „*obnova, ochrana, výchova a těžba lesních porostů a ostatní činnosti zabezpečující plnění funkcí lesa*“. Vytvořením točny pro harvester postupovala stěžovatelka v rozporu s primárním cílem hospodaření v lese, tj. zabezpečení funkcí lesa. Rozsah a způsob provedení navíc neodpovídaly tomu, jak by měl odpovědný vlastník lesa postupovat. Žalovaný se zcela ztotožňuje se závěrem městského soudu, že hospodařením v lese nelze ospravedlnit žádné poškození lesa.

[16] K námitce stěžovatelky, že těžbu dříví ani terénní úpravy neprováděla, žalovaný uvádí, že předpokladem vzniku deliktů odpovědnosti byl souhlas stěžovatelky k rozsáhlé těžbě a smluvní vztah mezi stěžovatelkou a těžební společností. Žalovaný uvádí, že v řízení nebylo zjištěno, že by byl nežádoucí stav na lesních pozemcích stěžovatelky způsoben činností, která by nebyla pokryta smlouvou mezi stěžovatelem a těžební společností.

[17] Ohledně námitky stěžovatelky týkající se rozdílu mezi pojmy „porost“ a „lesní porost“ se žalovaný ztotožňuje se závěrem městského soudu. Žalovaný uvádí, že opačný výklad by umožnil provádění intenzivní těžby na části lesní plochy, což by mělo nežádoucí důsledky pro zachování funkcí lesa. Dále žalovaný ohledně námitky týkající se přesnosti měření odkazuje na argumenty uvedené v rozsudku městského soudu.

[18] Žalovaný dále uvádí, že neprovedení znaleckého posudku městským soudem lze považovat za pochybení, nejde však o vadu rozhodnutí ve smyslu §103 odst. 1 písm. d) s. ř. s. Skutkový stav byl v rámci řízení dostatečně zjištěn a ohledně rozsahu a pravdivosti zjištěných skutečností nevyvstaly žádné pochybnosti. Dále žalovaný konstatuje, že ustanovení nového znalce městským soudem by bylo v rozporu s ustanovením § 76 odst. 1 s. ř. s., neboť by vycházel ze skutečností, které od doby rozhodování správního orgánu mohly dojít podstatných změn.

pokračování

Ohledně námitky stěžovatelky, že se městský soud nevypořádal s jejím tvrzením, že k poškození lesních porostů dochází v pruzích a že srovnávání pruhu lesního porostu s pruhem sousedního lesního porostu je zavádějící, odkazuje žalovaný na str. 6 rozsudku a s uvedenými argumenty se ztotožňuje.

[19] V duplice k vyjádření žalovaného stěžovatelka uvádí, že není odpovědná za exces těžební společnosti, která provedla těžební práce nad rámec pokynů odborného lesního hospodáře. Stěžovatelka uvádí, že ve správním řízení nebylo prokázáno, že by těžební společnost realizovala těžbu v tom rozsahu, ve kterém ji označil odborný hospodář. Stěžovatelka se v tomto ohledu dovolává zásady *in dubio pro reo*.

III. Posouzení věci Nejvyšším správním soudem

[20] Nejvyšší správní soud přezkoumal na základě kasační stížnosti napadený rozsudek v souladu s § 109 odst. 3 a 4 s. ř. s., vázán rozsahem a důvody, které uplatnila stěžovatelka v podané kasační stížnosti. Shledal přitom také vady uvedené v § 109 odst. 4 s. ř. s., k nimž musel přihlídnout z úřední povinnosti. Napadený rozsudek trpí vadou, která měla za následek nezákonné rozhodnutí o věci samé [§ 103 odst. 1 písm. d) s. ř. s.].

[21] Nejvyšší správní soud v první řadě uvádí, že rozhodnutí je nepřezkoumatelné podle § 103 odst. 1 písm. d) s. ř. s., neboť městský soud neprovedl důkaz znaleckým posudkem, o který stěžovatelka žádala přípisem ze dne 29. 4. 2011, a ani se nevypořádal s tím, proč tak neučinil. Podle konstantní judikatury Nejvyššího správního soudu jde o tzv. opomenutý důkaz, neprovede-li soud navržený důkaz a ani nevyloží, z jakého důvodu tak neučinil (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu 12. ledna 2012, č. j. 9 As 62/2011 - 103). To však neznamená, že soud musí provést každý důkaz, který účastník řízení navrhne. Podle ustanovení § 52 odst. 1 s. ř. s. je na úvaze soudu, které z navržených důkazů provede a které ne. Soud tedy není povinen provést všechny navržené důkazy, nicméně musí vždy přezkoumatelným způsobem vyložit, proč jejich provedení není v konkrétním případě nutné (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 20. 2. 2012, č. j. 2 As 102/2011 - 121). Podle konstantní judikatury Ústavního soudu (srov. např. nález ze dne 24. 2. 2004, sp. zn. I. ÚS 733/01) lze provedení důkazu odmítnout ze tří důvodů, tj. pro jeho irelevantnost ve vztahu k předmětu řízení, pro jeho nedostatečnou vypovídací hodnotu nebo pro jeho nadbytečnost.

[22] Stěžovatelka přípisem městskému soudu ze dne 29. 4. 2011 v reakci na vyjádření žalovaného uvedla, že „podle dostupné odborné literatury je i v případě použité metody u druhého posudku odchylka +/- 10%, nikoli tedy 5%.“ Za účelem správného určení odchylky stěžovatelka navrhla, aby soud ustanovil znalce, který by tuto otázku vyjasnil. V napadeném rozsudku se městský soud k ustanovení druhého znalce nevyjádřil a neprovedení důkazu výslovně nezdůvodnil.

[23] V souladu s judikaturou Ústavního soudu a Nejvyššího správního soudu nemusí jít v případě opomenutého důkazu vždy o porušení základních práv účastníka řízení či o nepřezkoumatelnost rozhodnutí, lze-li dovodit, že soud provedl implicitní odůvodnění toho, proč důkaz neprovedl (srov. usnesení Ústavního soudu ze dne 22. 2. 2007, sp. zn. II. ÚS 744/06, usnesení Ústavního soudu ze dne 1. 6. 2007, sp. zn. I. ÚS 452/07, a rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 23. 10. 2008, č. j. 8 Afs 17/2007 - 100). Městský soud k námitce stěžovatelky ohledně odchylky měření u metody použité znalcem uvedl, že stěžovatelkou uvedená publikace byla vydána před více jak třiceti lety a je tedy pravděpodobné, že tehdejší metodika měření nebyla tak přesná jako v současnosti. Dále uvedl, že stěžovatelčina námitka je pouze obecná a že o odborné kvalitě publikace není nic bližšího známo. Podle konstantní

judikatury Nejvyššího správního soudu musí správní orgány „*při své činnosti vždy vycházet z nejnovějších odborně relevantních trendů a přitom musí stále zkoumat, zda je jejich dosavadní praxe v souladu s aktuálním stavem vědeckého poznání v daném oboru, a pokud nikoli, jsou povinny ji novým vědeckým poznatkům přizpůsobit*“ (srov. např. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 13. 8. 2009, č. j. 7 As 43/2009 - 52 a rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 7. 2. 2012, č. j. 8 As 12/2010 - 113). Byl-li městský soud konfrontován s odbornou publikací, která zpochybňuje přesnost metody použité ve znaleckém posudku, měl povinnost zkoumat, zda je rozhodnutí správního orgánu v souladu s aktuálním stavem vědeckého poznání. Ničím nepodložený závěr o zastaralosti či neodbornosti publikace nelze považovat za dostatečné odůvodnění neprovedení důkazu.

[24] Ve vztahu k námitce stěžovatelky, že správní orgán měl zjišťovat míru zakmenění ve vztahu k porostům, a ne pouze k jeho částem, tj. porostním skupinám, se Nejvyšší správní soud ztotožňuje se stěžovatelkou. Ustanovení § 31 odst. 4 lesního zákona, za jehož porušení je stěžovatelka sankcionována, zakazuje snižovat úmyslnou těžbou zakmenění porostu pod sedm desetin plného zakmenění. Ustanovení § 2 písm. s) lesního zákona definuje „porost“ jako základní jednotku prostorového rozdělení lesa identifikovatelnou v terénu a zobrazenou na lesnické mapě. Ustanovení § 6 odst. 3 vyhlášky Ministerstva zemědělství č. 84/1996 Sb., o lesním hospodářském plánování (dále jen „vyhláška č. 84/1996 Sb.“), uvádí, že jednotkami prostorového rozdělení lesa jsou oddělení, dílec, porost, porostní skupina a etáž. Ustanovení § 6 odst. 6 vyhlášky č. 84/1996 Sb. pojem „porost“ konkretizuje a uvádí, že porosty se vymezují jako plošně souvislé části lesa, odlišující se od sebe druhovou, věkovou či porostovou skladbou, kategorií lesů nebo vyžadující odlišné hospodaření. Výměra porostu musí podle citovaného ustanovení přesahovat 0,2 ha. Systematickým výkladem je tedy třeba dojít k závěru, že k porušení povinnosti zakotvené v ustanovení §31 odst. 4 lesního zákona dojde tehdy, sníží-li se úmyslnou těžbou zakmenění pod sedm desetin plného zakmenění na předem vymezené ploše lesa, která je identifikovatelná v terénu a je zobrazena na lesnické mapě. V rozporu se závěrem městského soudu je naopak logické, že účelem ustanovení § 31 odst. 4 lesního zákona je vymezit předem přesně a jasně identifikovatelnou prostorovou jednotku, na které bude měření zakmenění probíhat. Nejvyšší správní soud kvituje důraz městského soudu na účel a smysl lesního zákona. Lesní zákon je vskutku třeba vždy vykládat s ohledem na jeho účel, jímž je péče o les a obnova lesa jako nenahraditelné složky životního prostředí a národního bohatství. V případě správního trestání je však třeba dodržovat obdobné principy a zásady jako v případě trestání trestných činů (srov. např. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 24. 1. 2014, č. j. 7 As 34/2013 – 29). Jak vyplývá z konstantní judikatury Ústavního soudu, vždy je třeba poměřovat a vyvažovat ochranu veřejného zájmu (v tomto případě ochrana životního prostředí v lesích) se základními právy a svobodami pachatele (srov. např. nález Ústavního soudu ze dne 8. 6. 2010, sp. zn. Pl. ÚS 3/09, nebo nález Ústavního soudu ze dne 12. 3. 2008, sp. zn. Pl. ÚS 83/06). Teleologický výklad zákona tak nelze provádět na úkor dodržování zásady zákonnosti, jedné ze základních zásad trestání.

[25] Dosavadní judikatura Nejvyššího správního soudu se k uvedené právní otázce zatím nijak nevyslovila. V rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 25. 11. 2003, č. j. 7 A 82/2002 - 40, který se po skutkové i právní stránce zabýval věcí velmi podobnou věci nyní projednávané, uvedená otázka nebyla soudem přímo řešena.

[26] Z výše uvedeného tedy vyplývá, že § 31 odst. 4 lesního zákona je nutno vykládat v tom smyslu, že zakmenění je třeba měřit vzhledem k celé ploše porostu, a ne pouze k jeho částem.

pokračování

[27] Z odborného posudku Ústavu pro hospodářskou úpravu lesů ze dne 17. 8. 2006 a ze znaleckého posudku č. 100/2006 Ing. Jiřího Hoffmana ze dne 11. 12. 2006 je ovšem patrné, že v obou případech bylo součástí zadání ze strany ČIŽP změřit zakmenění ve vybraných porostních skupinách nebo jejich částech. V případě odborného posudku šlo o porostní skupiny 4Aa4, 4Aa6, 4Aa8, 5Ba4, 5Ca7, 6Ba7, 6Ab8a, 6Aa8b, 6Ca5. V případě znaleckého posudku šlo o porostní skupiny 4Aa4, 4Aa6, 5Ca7, 6Aa8b, 6Aa8a. V nálezů znaleckého posudku se uvádí, že „bylo se zadavatelem dohodnuto, že se šetření zaměří jen na větší, silně zředitelné, na mapě i v terénu jednoznačně oddělitelné části porostů“ (viz str. 4 znaleckého posudku č. 100/2006 Ing. Jiřího Hoffmana ze dne 11. 12. 2006). Také závěr znaleckého posudku jednoznačně uvádí, že zakmenění bylo prokazatelně sníženo pod 0,7 plného zakmenění „na zkoumaných částech porostů“ (viz str. 5 znaleckého posudku č. 100/2006 Ing. Jiřího Hoffmana ze dne 11. 12. 2006). Z Protokolu o výsledku inspekční činnosti „Prověření stavu lesa, včetně ochrany lesa“ v lesích, které jsou majetkem společnosti Pecka, spol. s.r.o. na LHC „Lesní hospodářství Neustupov“ vyplývá, že zjištěné zakmenění bylo zprůměrované v rámci porostních skupin (viz str. 5 Protokolu o výsledku inspekční činnosti „Prověření stavu lesa, včetně ochrany lesa“ v lesích, které jsou majetkem společnosti Pecka, spol. s. r. o., na LHC „Lesní hospodářství Neustupov“). Konečně v rozhodnutí ze dne 16. 3. 2007, č. j. 41/OOL/062218.13/07/PJO ČIŽP uvádí, že „nové měření zakmenění bylo provedeno na větších, silněji proředitelných, na mapě i v terénu jednoznačně oddělitelných (identifikovatelných) částech porostů.“ Správní orgán ve svém rozhodnutí uvedl 5 porostních skupin, jejichž zakmenění bylo sníženo pod sedm desetin plného zakmenění, jejich plochy sečetl a uvedl, že zakmenění bylo prokazatelně sníženo pod sedm desetin plného zakmenění na celkové ploše 22, 9 ha. V daném případě nejde o pouhé nesprávné zaměňování zákonného pojmu „porost“ za pojem „porostní skupina“, které by nemělo vliv na závěr ohledně správně právní odpovědnosti stěžovatelky (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 25. listopadu 2003, č. j. 7 A 82/2002 - 40). Je hypoteticky možné, že na ostatních částech porostu došlo k menšímu proředitelnosti a míra zakmenění na celém porostu ve výsledku přesahuje sedm desetin plného zakmenění. ČIŽP v rozhodnutí ze dne 16. 3. 2007 uvedla, že zakmenění je měřitelné v každé části lesních porostů. To je zřejmě pravda. Lesní zákon však vymezuje v ustanovení §31 odst. 4 konkrétní povinnost nesnižovat úmyslnou těžbou zakmenění porostu pod sedm desetin plného zakmenění. Subjekt veřejnoprávní povinnosti je tím chráněn před libovolným měřením zakmenění na jakékoli ploše lesního porostu a před právní nejistotou ohledně obsahu své právní povinnosti. Ze znaleckého posudku ani ze zbývajících částí spisu správního orgánu není zřetelné vyznačení porostů v lesích ve vlastnictví stěžovatelky. V dodatku ke znaleckému posudku č. 100/2006 je uvedeno, že na mapách Lesního hospodářského plánu chybí označení porostů. Ve spise, tak jak byl předán Nejvyššímu správnímu soudu, je obsažena pouze hospodářská kniha a v rozporu s ustanovením § 2 vyhlášky č. 84/1996 Sb. chybí textová část a lesnické mapy lesního hospodářského plánu. Závěr ČIŽP, že „změřené zakmenění porostů je zcela objektivní a mapuje stav lesa na daném majetku v porostech mladších než 80 let“ není podložen důkazy.

[28] K námitce stěžovatelky týkající se zavinění a odpovědnosti za snížení zakmenění pod sedm desetin plného zakmenění v situaci, kdy těžbu nevykonávala sama stěžovatelka jako vlastník lesa, ale těžební společnost Holzbeschaffungs – und Logistik GmbH, se kterou stěžovatelka uzavřela smlouvu o provedení těžby, uvádí Nejvyšší správní soud následující.

[29] Podle konstantní judikatury Nejvyššího správního soudu nedochází smluvním ujednáním k přenosu veřejnoprávní odpovědnosti vlastníka na jiný subjekt. Druhý zmiňovaný je v pozici povinného ze smlouvy a dopadá na něj případný smluvní regresní nárok. Povinnosti tohoto subjektu jsou však ryze soukromoprávní povahy (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 22. 10. 2008, č. j. 1 As 15/2007 - 149, rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 11. 6. 2009, č. j. 7 As 4/2009 - 67, a rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 12. 1. 2012,

č. j. 7 As 110/2011 - 59). Pokud však správní orgán posuzuje delikt ní odpovědnost konkrétní osoby, musí být její vlastní jednání naplňující znaky skutkové podstaty správního deliktu prokazováno v kontextu všech učiněných kroků, tedy i zkoumáním existujících smluvních vztahů a jednáním smluvních partnerů v průběhu rozhodného období (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 22. 10. 2008, č. j. 1 As 15/2007 - 149).

[30] Podle § 4 písm. c) zákona č. 282/1991 Sb. uloží ČIŽP pokutu právnické nebo fyzické osobě, která svou činností ohrozí nebo poškodí životní prostředí v lesích tím, že vlastním zaviněním vytvoří podmínky pro působení škodlivých biotických a abiotických činitelů.

[31] Podle konstantní judikatury Nejvyššího správního soudu (viz např. usnesení rozšířeného senátu Nejvyššího správního soudu ze dne 17. 7. 2008, č. j. 1 As 15/2007 - 141) platí, že „[k]e spáchání správního deliktu a vzniku odpovědnosti vlastníka lesa dle zákona o inspekci musí být mj. naplněny všechny znaky skutkové podstaty [...]“. To znamená, že musí být naplněna zejména objektivní stránka deliktu, jejímiž obligatorními znaky jsou jednání, následek a příčinná souvislost, a v případě citované skutkové podstaty i znak zavinění (viz např. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 22. 10. 2008, č. j. 1 As 15/2007 - 153). Z výše uvedeného vyplývá, že správní orgán musí prokázat, že konkrétní osoba svou činností nebo nečinností vytvořila podmínky pro působení škodlivých biotických a abiotických činitelů (jednání), že se tak stalo jejím vlastním zaviněním a že došlo k zákonem předvídanému následku, tedy že životní prostředí bylo ohroženo či poškozeno (viz např. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 4. 2. 2011, č. j. 3 As 11/2011 - 74). Předmětem dokazování musí tedy být nejenom sankcionované jednání a způsobený následek, ale současně je vždy třeba důkazu o tom, že jak jednání, tak i následek vznikly zaviněně (viz např. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 22. 10. 2008, č. j. 1 As 15/2007 - 149). V citovaném rozhodnutí s odkazem na usnesení rozšířeného senátu Nejvyššího správního soudu ze dne 17. 7. 2008, č. j. 1 As 15/2007 - 141 byl překonán judikатурní závěr uvedený v rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 30. 6. 2004, č. j. 7 A 165/2002 - 25, který městský soud ve svém rozsudku citoval.

[32] Zavinění může být buď nedbalostní, nebo úmyslné a skládá se ze složky intelektuální a složky volní. Obsah či absence každé z nich pak určuje konkrétní závěr o formě zavinění (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 22. 10. 2008, č. j. 1 As 15/2007 - 149).

[33] V případě úmyslného zavinění, které ve svém rozhodnutí zmínil městský soud, by správní orgán musel dokázat, že stěžovatelka svým jednáním chtěla způsobit zákonem sankcionovaný následek nebo že o následku věděla a pro případ, že k následku dojde, byla s tím srozuměna (srov. analogicky §4 odst. 2 zákona č. 200/1990 Sb., o přestupcích, ve znění pozdějších zákonů). To znamená, že z provedených důkazů by muselo jasně vyplývat, že stěžovatelka zadáním těžby těžební společnosti chtěla způsobit podmínky pro působení škodlivých biotických a abiotických činitelů a chtěla tím ohrozit či poškodit životní prostředí v lesích nebo že věděla, že ke způsobení podmínek pro působení škodlivých biotických a abiotických činitelů a k poškození nebo ohrožení životního prostředí v lesích dojít může, a byla s tím srozuměna.

[34] Ve správním trestání však stačí zavinění z nedbalosti, nevyplývá-li z dikce zákona, že je třeba zavinění úmyslného (srov. rozsudek ze dne 30. 6. 2004, č. j. 7 A 165/2002 - 25). V případě vědomé nedbalosti musí správní orgán dokázat, že stěžovatelka věděla, že svým jednáním může způsobit zákonem sankcionovaný následek, ale bez přiměřených důvodů spoléhala na to, že chráněný zájem neporuší; srov. analogicky § 4 odst. 1 písm. a) zákona č. 200/1990 Sb., o přestupcích. Vědomost stěžovatelky o možnosti způsobení následku je dovozována z jejího postavení vlastníka lesa a požadavku znalosti příslušné právní úpravy, která stanoví povinnosti a sankce za jejich porušování (srov. rozsudek Nejvyššího správního

pokračování

soudu ze dne 22. 10. 2008, č. j. 1 As 15/2007 - 149). Vědomá nedbalost závisí podle judikatury Nejvyššího správního soudu (viz. např. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 22. 10. 2008, č. j. 1 As 15/2007 - 149) na schopnosti rozpoznat a zhodnotit okolnosti, které vytvářejí nebezpečí pro chráněný zájem. Je třeba dokázat, že delikvent podcenil reálnou možnost vzniku následku. V dokazování je třeba zhodnotit důvody, na kterých delikvent založil svou domněnku, že následek nenastane, a jejich přiměřenost. Posouzení konkrétního obsahu smluvního vztahu a jeho srovnání s faktickým jednáním stěžovatelky a druhé smluvní strany je pro posouzení existence vědomé nedbalosti na straně stěžovatelky rozhodující. Je třeba zkoumat, jaká opatření stěžovatelka k plnění svých povinností jako vlastníka lesa přijala, zda tato opatření prováděla s náležitou péčí a zda dostatečně pečlivě kontrolovala plnění smlouvy druhou smluvní stranou. Podobně u nedbalosti nevědomé by bylo třeba prokázat, že stěžovatelka nevěděla, že svým jednáním může porušit nebo ohrozit zájem chráněný zákonem, ač to vzhledem k okolnostem a svým osobním poměrům vědět měla a mohla; srov. analogicky § 4 odst. 1 písm. b) zákona č. 200/1990 Sb., o přestupcích. K neobeznámení se stěžovatelky s tím, že těžbou prováděnou těžební společností na základě smluvního ujednání může dojít či už dokonce došlo k zákonem zakázanému škodlivému následku, by mohlo dojít například nedostatečným průběžným dohledem stěžovatelky jako objednatele nad činností těžební společnosti.

[35] Stěžovatelka uvádí, že veškerou těžební činnost provedla společnost Holzbeschaffungs - und Logistik GmbH, která podle tvrzení stěžovatelky měla provést pouze těžbu vyznačenou odborným lesním hospodářem. Dále stěžovatelka uvádí, že jakmile byla odborným lesním hospodářem upozorněna na skutečnost, že došlo k nadlimitní těžbě, nechala těžbu ukončit. Obojí stěžovatelka dokládala dopisem odborného lesního hospodáře ze dne 15. 5. 2006. ČIŽP v rozhodnutí ze dne 16. 3. 2007 uvedla, že za provedení těžebního zásahu je odpovědný vlastník, pokud v souladu s ustanovením § 58 odst. 1 lesního zákona nebyla uzavřena nájemní nebo podnájemní smlouva. Podle ČIŽP dle vyjádření účastníka při projednávání protokolu nebyla žádná taková smlouva s těžební společností uzavřena. Z uvedeného vyplývá, že se správní orgán zabýval pouze otázkou, zda s těžební společností byla, nebo nebyla uzavřena nájemní smlouva. Nezabýval se však tím, zda lze stěžovatelce prokázat zavinění ve vztahu k sankcionovanému jednání a následku za situace, kdy podle tvrzení stěžovatelky těžební společnost porušila své smluvní povinnosti, když těžila i neoznačené stromy. V napadeném rozsudku městský soud uvedl, že předpokladem vzniku deliktů odpovědnosti stěžovatelky byl její souhlas k rozsáhlé těžbě. Stěžovatelka podle městského soudu umožnila i těžbu lesního porostu, který nebyl lesním hospodářem určen k těžbě. Městský soud připouští, že se správní orgány nevěnovaly tomu, která forma zavinění byla u žalobkyně přítomná. Uvádí však, že správní orgány měly zřejmě na mysli úmyslné zavinění. Ani městský soud se tak nezabýval otázkou, zda pouhý souhlas k těžbě stačí k dovození zavinění za situace, kdy podle tvrzení stěžovatelky těžební společnost porušila své smluvní povinnosti, když těžila i neoznačené stromy. Nejvyšší správní soud podotýká, že z relevantních důkazů je ve spise správního orgánu uveden pouze dopis odborného lesního hospodáře ze dne 15. 5. 2006 a dále dokument v německém jazyce, který je zřejmě částí smlouvy mezi stěžovatelkou a těžební společností a který je uveden až ve spise městského soudu. Podle aktuální judikatury Nejvyššího správního soudu je „[p]rovedení důkazu cizojazyčnou listinou, aniž by byl proveden její překlad do českého jazyka, ve správním řízení přípustné, není-li o jejím obsahu v řízení sporu“ a „[n]eopatření překladu cizojazyčné listiny, již je prováděn důkaz, může představovat vadu řízení, jestliže účastník v řízení před správním orgánem namítl, že tato skutečnost bránila uplatnění jeho práva vyjádřit se k podkladu rozhodnutí. K takové vadě soud přiblíží jen k námitce“ (viz usnesení rozšířeného senátu Nejvyššího správního soudu ze dne 14. 4. 2015, č. j. 9 As 12/2014 – 60). Provedení důkazu cizojazyčnou listinou nebylo stěžovatelkou v kasační stížnosti namítáno a ani není zřejmé, že by o obsahu dokumentu bylo v řízení sporu. Nejde tedy o vadu řízení, kterou by se musel Nejvyšší správní soud zabývat. Nejvyšší správní soud podotýká, že správní orgán podle §16 správního řádu může provést důkaz předložený účastníkem řízení

v jiném než českém jazyce. Z odůvodnění rozhodnutí ani z provedených důkazů však není zřejmé, že by se správní orgán a městský soud tímto dokumentem zabývaly, přičemž jde dle názoru Nejvyššího správního soudu o důkaz stěžejní.

[36] K námitce stěžovatelky týkající se doslovného znění ustanovení § 4 zákona č. 282/1991 Sb. Nejvyšší správní soud uvádí, že citované ustanovení v návěti sice ve znění platném v době spáchání deliktu užívalo pojmu „činnost“, judikatura Nejvyššího správního soudu, především usnesení rozšířeného senátu ze dne 17. 7. 2008, č. j. 1 As 15/2007 - 141, však dovodila, že „*správní delikty dle uvedeného ustanovení mohou být spáchány i opomenutím takového konání, k němuž byl subjekt povinen.*“

[37] Co se týče zákonnosti uložených sankcí, je třeba zdůraznit, že i v oblasti správních deliktů se uplatní analogicky základní trestněprávní zásady a principy (viz rozsudek ze dne 31. 5. 2007, č. j. 8 As 17/2007 - 121, publ. pod č. 1338/2007 Sb. NSS, a rozsudek ze dne 24. 1. 2014, č. j. 7 As 34/2013 - 29). Ukládá-li správní orgán v jednom řízení pokutu za více správních deliktů, je povinen analogicky dodržet absorpční zásadu zakotvenou v ustanovení § 12 odst. 2 zákona č. 200/1990 Sb., ve znění pozdějších předpisů, nestanoví-li příslušný právní předpis jinak (viz rozsudek ze dne 24. 1. 2014, č. j. 7 As 34/2013 - 29). Podstatu uplatnění absorpční zásady v oblasti správního trestání vystihl Nejvyšší správní soud v rozsudku ze dne 22. 9. 2005, č. j. 6 As 57/2004 - 54, publ. pod č. 772/2006 Sb. NSS, kde uvedl, že „*[j]ejí podstata tkívá v absorpci sazeb (tedy přísnější trest pobluje mírnější). Sbíhající se delikty jsou tak postiženy pouze trestem stanoveným pro nejtěžší z nich, což při stejných sazbách pokut znamená, že správní orgán posoudí závažnost deliktu a úhrnný trest uloží podle sazby za nejzávažnější z těchto deliktů (závažnost pak nutno posuzovat především s ohledem na charakter individuálního objektu deliktu, tedy, zájem, proti kterému delikt směřuje a k jehož ochraně je příslušné ustanovení především určeno).*“ Konkrétní výši sankce je pak třeba vyměřit s ohledem na to, že „*jednáním či opomenutím byla naplněna skutková podstata více deliktů, přičemž tato skutečnost obvykle zvyšuje závažnost sankcionovaného protiprávního jednání či opomenutí a projevuje se zpravidla přísnější sankcí*“ (viz rozsudek Vrchního soudu v Praze ze dne 22. 12. 1995, č. j. 6 A 216/93 - 34, publ. pod č. 182/1998 v časopisu Soudní judikatura ve věcech správních). Není tedy možné stanovit pokuty za jednotlivé delikty a ty následně počítat, jelikož takový postup je výrazem zásady kumulativní, která je našemu právnímu řádu cizí (srov. rozsudek Vrchního soudu v Praze ze dne 22. 12. 1995, č. j. 6 A 216/93 - 34, publ. pod č. 182 soudní judikatury ve věcech správních). Je nutno zdůraznit, že použití absorpční zásady se vztahuje pouze k výměře úhrnné sankce, což nic nemění na skutečnosti, že delikvent je uznán vinným ze spáchání více deliktů.

[38] Stěžovatelka byla správním orgánem sankcionována pokutou ve výši 600.000 Kč za správní delikt podle ustanovení § 4 písm. c) zákona č. 282/1991 Sb. a ve druhém výroku jí byla uložena pokuta ve výši 30.000 Kč za správní delikt podle ustanovení § 4 písm. a) zákona č. 282/1991 Sb. Obecně vzato (tj. pokud by stěžovatelka příslušné delikty vskutku spáchala) by bylo zcela v pořádku, pokud by ČÍŽP ve správním řízení vydala rozhodnutí, že se stěžovatelka dopustila více správních deliktů. Při ukládání sankce bylo však povinností ČÍŽP uplatnit absorpční zásadu a uložit sankci pouze za správní delikt nejpřísněji postižitelný. Skutečnost, že se stěžovatelka dopustila více správních deliktů, bylo nutno zohlednit teprve při rozhodování o konkrétní výši ukládané sankce v mezích stanovených zákonem (viz rozsudek ze dne 24. 1. 2014, č. j. 7 As 34/2013 - 29). Správní orgán prvního stupně ani odvolací orgán se s těmito otázkami nijak nevyřádaly. Z konstantní judikatury Nejvyššího správního soudu (rozsudek ze dne 31. 5. 2007, č. j. 8 As 17/2007 - 121, publ. pod č. 1338/2007 Sb. NSS) vyplývá, že rozhodnutí správních orgánů obou stupňů, která se s uvedenými otázkami vůbec nevyřádala a zcela je pominula, jsou nepřezkoumatelná pro nedostatek důvodů [§ 76 odst. 1 písm. a) s. ř. s.] a městský soud je měl tedy zrušit, a to i bez návrhu. Pokud tak žalovaný neučinil, pochybil a jeho rozhodnutí je zatíženo vadami, které měly za následek nezákonné rozhodnutí o věci samé

pokračování

[§ 103 odst. 1 písm. d) s. ř. s.]. K těmto vadám musel Nejvyšší správní soud přihlížet z úřední povinnosti [§ 109 odst. 4 s. ř. s.].

[39] Proti druhému výroku ČIŽP v rozhodnutí ze dne 16. 3. 2007, č. j. 41/OOL/062218.13/07/PJO, kterým byla stěžovatelce uložena pokuta ve výši 30.000 Kč podle ustanovení § 4 písm. a) zákona č. 282/1991 Sb., brojí stěžovatelka dvěma námitkami. Ani s jednou se Nejvyšší správní soud neztotožnil. Stěžovatelka za prvé uvedla, že podle ustanovení § 20 odst. 1, 3 a 4 lesního zákona se zákaz provádět terénní úpravy nevztahuje na činnosti, které jsou prováděny při hospodaření v lesích. Městský soud správně uvedl, že při hospodaření v lese nelze opomíjet obecné povinnosti uložené lesním zákonem a že jednotlivá ustanovení lesního zákona nelze vykládat takovým způsobem, že by činnost prováděná při hospodaření v lese mohla ospravedlnit každé poškození lesa. Účelem lesního zákona je podle § 1 „*zachování lesa, péče o les a obnova lesa jako národního bohatství, tvořícího nenahraditelnou složku životního prostředí, pro plnění všech jeho funkcí a pro podporu trvale udržitelného hospodaření v něm.*“ Označením lesa za národní bohatství a nenahraditelnou složku životního prostředí zákonodárce zdůraznil jeho mimořádný společenský význam, který přesahuje pojetí lesa jako předmětu vlastnictví (srov. DROBNÍK, J., DVORÁK, P.: Lesní zákon, komentář, Praha: Wolters Kluwer, a.s., 2010, s. 304). Ustanovení § 11 a 13 lesního zákona stanoví základní povinnosti, které je v souladu se systematikou zákona nutné dodržovat při každé činnosti v lese. Ustanovení § 20 lesního zákona je řazeno do hlavy třetí týkající se obecného užívání lesa. Některé činnosti jsou z obecného zákazu vyňaty za účelem možnosti hospodaření v lese. Hospodařit v lese však lze pouze v souladu s účelem lesního zákona, při dodržení základních povinností uvedených ve výše citovaných ustanoveních a při dodržení zvláštních povinností uvedených v hlavě páté lesního zákona týkající se hospodaření v lese. V souvislosti s těžbou lze zmínit např. ustanovení § 33 odst. 4 lesního zákona, který zakazuje provádět těžbu mýtní úmyslnou v lesních porostech mladších 80 let nebo povinnost uvedenou v ustanovení § 33 odst. 5 lesního zákona provádět těžební práce takovým způsobem, který minimalizuje negativní dopady na lesní ekosystém v daném prostředí. Stěžovatelkou navrhovaný výklad ustanovení § 20 lesního zákona je v rozporu s judikaturou Ústavního soudu, který v nálezu ze dne 17. 12. 1997, sp. zn. Pl. ÚS 33/97, uvedl, že mechanická aplikace abstrahující smysl a účel právní normy „*číní z práva nástroj odcižení a absurdity*“. ČIŽP v odůvodnění ze dne 16. 3. 2007, č. j. 41/OOL/062218.13/07/PJO jasně uvedla, že k porušení povinností stanovených v lesním zákoně došlo jednak smýcením porostů mladších 80 let na ploše 0,05 ha, přičemž věk porostu v porostní skupině 5Ca7 nechala ověřit znaleckým posudkem (viz str. 5 znaleckého posudku č. 100/2006 Ing. Jiřího Hoffmana ze dne 11. 12. 2006). Dále ČIŽP uvedla, že došlo k nahrnutí pařezů a zeminy do kraje porostu na oddenky stromů, v čemž vidí porušení ustanovení § 11 odst. 1 lesního zákona. Správní orgán tak v rozhodnutí jasně uvedl, v čem spatřuje porušení lesního zákona, a své závěry odůvodnil.

[40] Ve své druhé námitce stěžovatelka uvádí, že terénní úpravy, které vedly k porušení povinností podle lesního zákona, neprováděla ona, ale těžební společnost Holzbeschaffungs – und Logistik GmbH. Jak již bylo podrobně rozebráno výše, veřejnoprávní odpovědnost vlastníka lesa nelze převést na jiný subjekt. V případě správního deliktu podle § 4 písm. a) lesního zákona jde o odpovědnost objektivní, kdy subjekt odpovídá za způsobený následek bez ohledu na zavinění (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 22. 10. 2008, č. j. 1 As 15/2007 - 149). Není tak třeba zkoumat obsah smluvního ujednání pro účely prokázání zavinění stěžovatelky. Stěžovatelka je odpovědná za následek ohrožení nebo porušení životního prostředí v lesích, který vznikl na základě těžby, kterou stěžovatelka smluvně sjednala s výše uvedenou těžební společností.

[41] S námitkou stěžovatelky, že se městský soud nevypořádal s jejím tvrzením, že k poškození lesních porostů dochází v pruzích a že srovnání pruhu lesního porostu s pruhem sousedního lesního porostu je zavádějící, se Nejvyšší správní soud neztotožňuje. Podle konstantní judikatury Nejvyššího správního soudu je „*primárně důkazní břemeno na správním orgánu, pokud je však tvrzením delikventa některý z důkazů zpochybněn, přesouvá se důkazní břemeno na jeho stranu a je pouze na něm, aby svá tvrzení prokázal*“ (viz rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 2. 5. 2013, č. j. 3 As 9/2013 - 35). ČÍŽP své rozhodnutí odůvodnila důkazem ohledáním pozemků stěžovatelky, který podpořila i podrobnou fotodokumentací. ČÍŽP své rozhodnutí dále odůvodnila srovnáním škod na pozemcích stěžovatelky a na sousedních pozemcích. Městský soud správně uvedl, že z fotodokumentace vyplývá, že „*škody na sousedních pozemcích, na nichž neprobíhala tak intenzivní těžba, byly po orkánu minimální. Rozsáhlé škody způsobené orkánem tak byly přímým důsledkem neoprávněného těžebního zásahu.*“ Nejvyšší správní soud se ztotožňuje s konstatováním městského soudu, že namítané tvrzení stěžovatelky je velmi obecné, stěžovatelka neuvádí, v čem údajná nepřesnost srovnání spočívá a proč by soud měl přistoupit na tvrzení, že hranice mezi pásy lesa, v nichž vítr škodil, byly shodné s hranicemi mezi pozemky. Nejvyšší správní soud tak uzavírá, že stěžovatelka v souladu s výše uvedenou judikaturou neunesla své důkazní břemeno.

[42] K námitce stěžovatelky, že se městský soud nevypořádal s její námitkou, že je sankcionována i v případě porostů, kde k proředění pod zákonnou mez nedošlo, Nejvyšší správní soud odkazuje na podrobné odůvodnění městského soudu na straně 6 rozsudku. Městský soud v této části uvedl: „*Na zákonné hranici se při připočtení tolerované odchylky pohybovaly dvě porostní skupiny; u ostatních porostních skupin bylo změřeno zakmenění pod zákonnou hranicí. I u výše uvedených dvou porostních skupin však bylo v době těžebního zásahu zakmenění nižší, než povoluje zákon. Na to lze usuzovat ze znaleckého posudku, v němž znalec jednoznačně konstatoval, že naměřený výsledek zakmenění je nadhodnocen (asi o 2,4%) přírůstkem za poslední vegetační období a použitím speciálního pásma k měření průměru.*“ Nejvyšší správní soud k tomu uvádí, že městský soud se s žalobním bodem vypořádal řádným a vyčerpávajícím způsobem a uvedl, proč argumentaci žalobkyně nepovažuje za důvodnou (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 10. 9. 2013, č. j. 3 Ads 11/2013 - 51). Kasační námitka stěžovatelky je tedy nedůvodná.

[43] Námitka stěžovatelky týkající se nemožnosti zjistit zakmenění porostů v situaci, kdy tuto skutečnost nebyl schopen zjistit ani Ústav pro hospodářskou úpravu lesů, je zjevně mylná. Ze spisu správního orgánu vyplývá, že Ústav pro hospodářskou úpravu lesů vypracoval odborný posudek týkající se zakmenění konkrétních porostních skupin pomocí relaskopické metody. Z posudku v žádném případě nevplývá, že Ústav pro hospodářskou úpravu lesů nebyl schopen zjistit zakmenění porostní skupiny. K námitce stěžovatelky správní orgán ustanovil znalce, aby závěry odborného posudku pouze upřesnil pomocí metody vykazující menší odchylku nepřesnosti měření.

IV. Závěr a náklady řízení

[44] Z výše uvedených důvodů proto Nejvyšší správní soud podle ustanovení § 110 odst. 1 s.ř.s. napadený rozsudek městského soudu zrušil. Jelikož také žalobou napadené správní rozhodnutí trpí podstatnou vadou, která způsobuje jeho nezákonnost, pro kterou bylo rozhodnutí možno zrušit již v řízení před městským soudem, rozhodl Nejvyšší správní soud tak, že se za použití ustanovení § 110 odst. 2 písm. a) s. ř. s. současně zrušuje také rozhodnutí žalovaného a věc se vrací žalovanému k dalšímu řízení.

pokračování

[45] Výrok o náhradě nákladů řízení se opírá o ustanovení § 60 odst. 1 věta první s. ř. s., podle něhož, nestanoví-li tento zákon jinak, má účastník, který měl ve věci plný úspěch, právo na náhradu nákladů řízení před soudem, jež důvodně vynaložil proti účastníkovi, který ve věci úspěch neměl. Stěžovatelka měla ve věci plný úspěch, proto má právo na náhradu nákladů řízení před městským soudem a Nejvyšším správním soudem.

[46] Náklady řízení o žalobě sestávají ze zaplaceného soudního poplatku ve výši 2000 Kč a odměny za právní zastoupení za 2 úkony právní služby (převzetí a příprava zastoupení a písemné podání ve věci samé) ve výši 2 x 2100 Kč [§ 7, § 9 odst. 3 písm. f), § 11 odst. 1 písm. a) a d) vyhlášky č. 177/1996 Sb., ve znění účinném do 31. 12. 2012, (dále jen „vyhláška“) a náhrady hotových výdajů ve výši 2 x 300 Kč (§ 13 odst. 3 vyhlášky). Zástupce žalobkyně doložil, že společnost s ručením omezeným, v níž vykonává advokacii, je plátcem daně z přidané hodnoty. Náhrada nákladů za zastoupení byla proto zvýšena o 1008 Kč (21% DPH). Náhrady nákladů za řízení o žalobě tedy činí celkem 7808 Kč.

[47] Náklady řízení o kasační stížnosti sestávají ze zaplaceného soudního poplatku za kasační stížnost ve výši 5000 Kč a odměny za 1 úkon právní služby (písemné podání ve věci samé) ve výši 3100 Kč [§ 1 odst. 1, § 7, § 9 odst. 4 písm. d), § 11 odst. 1 písm. d) vyhlášky] ve znění účinném od 1. 1. 2014 a náhrady hotových výdajů 300 Kč (§ 13 odst. 3 vyhlášky). Zástupce stěžovatelky doložil, že společnost s ručením omezeným, v níž vykonává advokacii, je plátcem daně z přidané hodnoty. Náhrada nákladů za zastoupení byla proto zvýšena o 714 Kč (21% DPH). Náhrada nákladů za řízení o kasační stížnosti tedy činí celkem 9114 Kč.

P o u č e n í : Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 28. srpna 2015

JUDr. Karel Šimka
předseda senátu